

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**МОРЕХІДНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. О.І. МАРИНЕСКА
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом начальника ВСП «МФК
ім. О.І. Маринеска НУ «ОМА»
від 02.01.2025р. № 3

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 2-ОП
ДЛЯ ЗАВІДУВАЧА НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧИМИ
МАЙСТЕРНЯМИ**

1. Загальні вимоги охорони праці

1.1. На посаду завідувача навчально-виробничими майстернями допускаються особи, які досягли 18 років, пройшли медичний огляд та не мають протипоказань за станом здоров'я, вивчили *інструкцію з охорони праці для завідувача навчально-виробничими майстернями*, пройшли інструктажі з охорони праці (вступний, первинний), інструктажі з пожежної безпеки, електробезпеки, вміють надавати першу долікарську допомогу.

1.2. Інструкція встановлює вимоги безпеки, яких необхідно дотримуватись завідувачу навчально-виробничими майстернями під час виконання професійних обов'язків у ВСП «МФК ім. О.І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія» (далі - коледж).

1.3. Завідувач навчально-виробничими майстернями повинен:

- пройти вступний інструктаж, інструктаж на робочому місці, знати дану інструкцію з охорони праці в коледжу.
- дотримуватися встановленого в коледжу режиму праці та відпочинку і вимагати його дотримання від курсантів;
- керуватися в роботі правилами внутрішнього трудового розпорядку;
- знати і дотримуватися інструкцій з охорони праці при роботі на верстатах;
- дотримуватися техніки безпеки праці;
- дотримуватися вимог особистої гігієни;
- негайно повідомляти начальника коледжу про кожний нещасний випадок з курсантом, зберігати обстановку такою, якою вона була на момент нещасного випадку, якщо це не буде загрожувати життю та здоров'ю людей;
- не займатися самостійно ремонтом розеток, вимикачів тощо;

- забезпечити наявність інструкцій з охорони праці в майстернях для курсантів за всіма видами ручної та механічної обробки металу й деревини.
- проводити ремонт та заточування робочого інструменту, дотримуючись вимог інструкції з охорони праці при роботі на заточувальному верстаті.
- мати укомплектовану медичну аптечку;
- надавати першу допомогу потерпілим у разі травмування;
- закріпити всі верстати та обладнання згідно з вимогами техніки безпеки, пожежної безпеки і СанПіН;
- мати в навчальній майстерні тільки односторонній запас необхідних матеріалів;
- нести відповідальність (адміністративну, матеріальну, кримінальну) за порушення
- дотримуватися вимог всіх інструкцій з охорони праці за видами робіт для навчально-виробничих майстерень, інструкції з охорони праці для завідувача навчально-виробничими майстернями.

1.4. При виконанні роботи, на завідувача навчально-виробничими майстернями можуть діяти такі небезпечні та шкідливі фактори :

- висока концентрація уваги;
- підвищений шум;
- шкідливі випаровування;
- устаткування, верстати, інструменти та пристосування при неправильному використанні або їх несправності;
- пожежна небезпека, електробезпека, пустощі курсантів.

1.5. Можливі причини травмування в майстерні:

- при включенні електроосвітлення;
- при порушенні правил особистої безпеки;
- при роботі на верстатах по дереву та металу;
- при роботі з електроінструментом;
- при ручній обробці дерева і металу;
- при проведенні ремонтних робіт.

1.6. Завідувач навчально-виробничими майстернями в роботі повинен керуватися:

- у столярній майстерні - інструкціями з охорони праці за видами робіт в столярній майстерні;
- у слюсарній майстерні - інструкціями з охорони праці за видами робіт в слюсарній майстерні;

1.7. Знання та дотримання даної *інструкції з охорони праці для завідувача навчально-виробничими майстернями* є обов'язковим, а її недотримання - порушенням і тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

2. Вимоги охорони праці перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи в навчально-виробничих майстернях коледжу необхідно перевірити справність та чистоту станків, використовуваного обладнання, інструментів, заземлення.

2.2. При роботі в майстернях використовується спеціальний одяг: халат бавовняний, берет, захисні окуляри. На підлозі біля верстатів повинні бути решітки з діелектричним гумовим килимком.

2.3. Переконатися у відповідності безпеки приміщення навчальної майстерні до норм з охорони праці.

2.4. Необхідно перевірити справність електроосвітлення.

2.5. Провести перевірку справності припливно-витяжної вентиляції.

2.6. Перевірити наявність захисних засобів на верстатах.

2.7. Перевірити гігієнічний стан робочого одягу.

2.8. Перевірити справність місцевого підсвічування верстатів.

2.9. Необхідно періодично оновлювати фарбування кнопок включення (чорний або білий) і вимикання (тільки червоний) верстатів та небезпечних зон на верстатах (червоний колір).

2.10. Переконатися в знанні курсантами правил охорони праці (за необхідності провести інструктаж з охорони праці з відповідними відмітками в журналі інструктажу курсантів), нагадати вихованцям про необхідність бути уважними та обережними.

3. Вимоги охорони праці завідувача навчально-виробничими майстернями під час роботи

3.1. Під час роботи чітко контролювати дотримання вимог охорони праці, суворо виконувати положення даної інструкції з охорони праці та техніки безпеки для завідувача навчально-виробничими майстернями.

3.2. Верстати, обладнання, устаткування, стенди повинні бути розміщені у відповідності з правилами і нормами охорони праці та виробничої санітарії.

3.3. Необхідно контролювати безпечний стан навчальних місць, верстатів та обладнання в навчально-виробничих майстернях.

3.4. Стежити за відповідним санітарно-гігієнічним станом в приміщеннях навчально-виробничих майстерень.

3.5. Усі роботи виконувати тільки в спецодязі та захисних окулярах.

3.6. Виконувати вимоги всіх інструкцій з охорони праці і безпеки життєдіяльності для навчально-виробничих майстерень коледжу.

3.7. Не залучати до роботи сторонніх осіб та курсантів.

- 3.8. Працювати тільки справним інструментом.
- 3.9. Не користуватися електрообігрівачами в навчально-виробничих майстернях.
- 3.10. Не виконувати роботи, які не входять до переліку посадових обов'язків.
- 3.11. Стежити за дотриманням чистоти і порядку в приміщеннях навчально-виробничих майстерень.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. Після закінчення роботи оглянути майстерні, прийняти від курсантів робочі місця.
- 4.2. При проведенні інструктажу, нагадати курсантам про помічені порушення з охорони праці та травмонебезпечні фактори.
- 4.3. Після закінчення занять необхідно перевірити чистоту і справність використовуваного обладнання, верстатів, інструментів.
- 4.4. Відключити електроживлення верстатів, припливно-витяжну вентиляцію.
- 4.5. Перевірити санітарний стан навчально-виробничих майстерень, провести прибирання верстатів і підлоги майстерні щіткою та совком.
- 4.6. Прибрати інструмент, який використовується, в окреме приміщення (інструментальна) або скласти в спеціальні шафи.
- 4.7. Ретельно провітрити приміщення навчальних майстерень.
- 4.8. Проконтролювати вологе прибирання кабінету.
- 4.9. Вимкнути освітлення, закрити навчальні майстерні на ключ.
Ключі здати черговому сторожу на вахту.
- 4.10. Не залишати курсантів, а також працюючі верстати, без нагляду.
- 4.11. При роботі на верстатах користуватися захисними пристроями.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. У разі виникнення аварійних ситуацій у навчально-виробничих майстернях знеструмити приміщення, евакуювати курсантів згідно з планом евакуації, при необхідності, надати потерпілим першу долікарську допомогу, повідомити про це начальника коледжу (з його відсутності – іншій посадовій особі).
- 5.2. При виявленні пожежі, ознак горіння, задимлення: припинити роботу, не допускаючи паніки, евакуювати курсантів з приміщень навчально-виробничих майстерень, сповістити адміністрацію коледжу і негайно повідомити до пожежної частини за телефоном 101, назвавши своє прізвище, адресу коледжу, місце пожежі. При виявленні пожежі використовувати інструкцію з пожежної безпеки в коледжу. По можливості вжити заходів з гасіння пожежі та збереження матеріальних цінностей.
- 5.3. Якщо стався нещасний випадок у навчально-виробничих майстернях:

- звільнити потерпілого від травміруючого фактора, зберегти обстановку на робочому місці до приходу комісії такою, якою вона була на момент нещасного випадку;
- надати долікарську допомогу потерпілому, використовуючи інструкцію з надання долікарської допомоги потерпілому;
- супроводити до медичного кабінету коледжу;
- при необхідності, викликати швидку допомогу за телефоном 103;
- повідомити адміністрації коледжу про те, що трапилося.

5.4. Припинити роботу в разі поганого самопочуття або захворювання.

Інструкцію розробив:

Інженер з охорони праці

Олександр Гріщенко